

13 oktober 2013

Beste Foort van Oosten en Birgitte van der Burg,

Ik schrijf jullie beiden vanwege jullie portefeuilles en de tweet van Foort van Oosten naar aanleiding van de uitzending van Zembla over vechtscheidingen en de gevolgen voor kinderen. Hij schreef dat hij dinsdag a.s. in de Kamercommissie vragen gaat stellen naar aanleiding hiervan. Als mede-liberaal en vice-voorzitter van de VVD in Zaanstad vertrouw ik erop dat ik bij jullie aan het juiste adres ben om mijn visie en voorstellen te delen. Jullie collega Barbara Visser kan je bevestigen wie ik ben.

Het is zeer gewenst dat de politiek meer aandacht gaat hebben voor het fenomeen van wat beter **'onthecht-scheidingen'** genoemd kan worden. Tot mijn grote verdriet ben ik één van die vaders die onmachtig moet ervaren hoe zijn kinderen hem ontnomen zijn. Ook mijn kinderen zitten klem. Met verdere details ga ik jullie niet lastigvallen. Het gaat mij erom dat er aandacht gaat komen voor oorzaken en niet voor symptomen, hoe erg ook.

Per jaar verliezen ongeveer 9.000 (groot)ouders eenzijdig het contact met hun 14.000 (klein)kinderen. Dit gebeurt na een lang traject waarin iedereen onmachtig is de situatie te wijzigen. Voor sommige mensen slaat deze onmacht om in daden, zoals we recent hebben gezien, welke nooit mogen voorkomen. Daarnaast is er een grote sociaal-economische schade die als gevolg hiervan optreedt. Ik heb geen exacte cijfers, maar als ik op basis van een aantal simpele aannames een schatting maak, bedraagt deze tussen de 200 en 400 miljoen per jaar. Ik vermoed dat meer dan 100 miljoen hiervan terecht komt bij de rechtspraak en BJZ/RvdK. Kortom dit is een fenomeen dat de aandacht behoeft van de politiek.

Ik heb mij afgevraagd of er een liberale oplossing is voor de huidige situatie. Vanzelfsprekend zijn ouders er in de eerste plaats zelf voor verantwoordelijk dat de genoemde situaties niet ontstaan. Uit eigen ervaring weet ik echter dat dit niet te voorkomen is. Er wordt ten onrechte gesproken van vechtscheidingen. Doorgaans is er geen gevecht, het gaat hier om beeldvorming. Er is één ouder die de ander niet wil toelaten en er is een ouder die graag ouder wil zijn maar daarin wordt gehinderd. Het verstoten van de welwillende ouder gebeurt helaas vaak met steun van de overheid (BJZ en RvdK) en rechterlijke macht.

De aandacht is momenteel gericht op symptomen en uitwassen. Bijvoorbeeld de uitzending van Zembla, ouders die vreselijke dingen doen of kinderen die zich uitspreken. Daarmee is er wel aandacht maar treedt geen verbetering op. Ik zou jullie vragen op zoek te gaan naar de onderliggende oorzaken. Ik noem er een aantal, zonder te willen pretenderen volledig te zijn:

- Er is geen enkele mogelijkheid tot hulp voor (groot)ouders die waarnemen dat er iets fout dreigt te gaan dat gaat leiden tot kinderonthechting. De primaire route in Nederland is via de rechter. Huisartsen of een AMK kunnen niets doen.
- Rechters doen ogenschijnlijk niet afdoende onderzoek, waarheidsvinding lijkt

niet relevant in familiezaken. De fixatie is op het begrip strijd, niet op onderliggende oorzaken. Strijd wordt verondersteld te bestaan op het moment dat ouders voor de rechter staan, echter dat is de enige route tot hulp. Hier is een selffulfilling prophecy in werking. Immers zonder rechter geen hulp, en naar de rechter gaan wordt strijd genoemd.

- Jeugdzorg alsmede de Raad voor de Kinderbescherming lijken niet toegerust op hun taak. Hun wijze van onderzoek en uitvoering van zogenaamde hulpverlening vinden vermoedelijk plaats binnen zogenaamde kwaliteitskaders. Deze zijn echter niet toegespitst op de-escalatie en verbetering van de situatie maar werken in voorkomende gevallen juist escalerend. Hiermee kosten de inspanningen van deze instanties geld en zonder bij te dragen aan de oplossing van het probleem. *(Ik weet waar ik het over heb. De externe klachtencommissie III welke rapporteert aan de Minister van Justitie heeft mij in mei van dit jaar gelijk gegeven op mijn klachten aangaande het kortzichtige handelen van de RvdK)*
- Hieraan gekoppeld kan ook de vraag gesteld worden of er niet een verkapt eigenbelang is voor deze instanties bij het in stand houden van de huidige situatie en niet te komen tot verbeteringsvoorstellen. Voorstellen waar zij mogelijk een minder prominente rol in spelen. Immers een niet onaanzienlijk deel van hun budgetten wordt verkregen uit bemoeienis met dit soort situaties. Zijn zij in deze wel voldoende onafhankelijk en zelfkritisch ?
- De rechterlijke macht is onvoldoende kritisch op oorzaken en lijkt onvoldoende toegerust om het handelen van instanties als BJZ en RvdK te toetsen. Daardoor lijken dogma's op dit gebied te blijven bestaan hetgeen niet leidt tot vernieuwende jurisprudentie welke gericht is op het creëren van oplossingen voor kinderen en ouders in deze situatie.
- De huidige jurisprudentie, houding van BJZ/RvdK en optreden van de rechterlijke macht vormen een solide basis voor een niet welwillende partij in een scheiding. Immers, als een partij een conflict laat ontstaan en dat maar volhoudt, dan wordt vanzelf de conclusie strijd getrokken met alle gevolgen voor de kinderen en de andere ouder van dien. Veel advocaten weten dit ook en zetten daar op in. Dit is naar mijn idee één van de belangrijkste oorzaken, zo mogelijk de belangrijkste, van wat wordt aangeduid als vechtscheidingen.

Wat ik hierboven beschrijf is een systeem dat zichzelf in stand houdt. Er kan gesproken worden over oplossingen als eenhoofdig gezag door BJZ. Echter, daar ligt niet de oplossing. Kwalijker is nog dat BJZ daarmee niet de verantwoordelijkheid neemt om het probleem bij de kern op te lossen en onmachtig blijkt haar eigen rol daarin te benoemen. Vermoedelijk is dit niet mogelijk omdat zij zelf onderdeel van de oorzaak is en belang heeft bij de huidige situatie. Dit is waar de politiek in moet grijpen.

Mag ik jullie vragen het volgende te overwegen en voor te stellen:

- Breng in kaart wat de jaarlijkse kosten zijn als gevolg van, wat aangeduid wordt als, vechtscheidingen in Nederland.
- Laat onderzoeken hoeveel van deze kosten toevloeien aan de budgetten van instanties als BJZ, RvdK

- Vraag deze instanties antwoord te geven op de vraag wat zij hebben gedaan om deze situaties te voorkomen en wat zij aan hun eigen handelen kunnen veranderen om dit naar de toekomst toe mogelijk te maken. Laat hun tevens aangeven wat het maatschappelijk rendement is op de aan hun toegekende budgetten.
- Zet een task force op die gaat onderzoeken op welke wijze tot een early intervention gekomen kan worden. Ik kon bijv. precies aangeven wanneer het in mijn geval fout ging en wat ik vermoedde dat er ging gebeuren. Ik had helaas op alle punten gelijk.
- In het verlengde hiervan, laat deze task force onderzoeken of deze zaken in een vroeg stadium weggehaald kunnen worden bij rechtbanken maar gelijk bij een gespecialiseerde instantie terecht kunnen die zich direct richt op de-escalatie, met ouders aan de slag gaat. Mevrouw van Lawick van het Lorentzhuis heeft hiervoor een model ontwikkeld zover ik weet. Ik begreep dat dit voldoende succesvol is. Het vroegtijdig inzetten hiervan zou een grote verandering tot gevolg kunnen hebben. Dit zou in principe budget neutraal kunnen, immers er vindt minder beslag plaats op de rechterlijke macht. Geld dat via toevoegingen naar advocaten vloeit zou mede hiervoor ingezet kunnen worden of wordt zelfs bespaard.

Graag zou ik met jullie beiden hierover meer van gedachten willen wisselen. Ik ben ook bereid mij meer uitgebreid in te zetten. Graag in bovengenoemde task force of om de Kamercommissie verder te informeren. Zoals gezegd, ik denk dat ik weet waar ik het over heb. Bovengenoemde voorstellen heb ik niet zeer uitgebreid overdacht, maar ik denk dat deze vrij logisch samenhangen en een kader bieden om te komen tot verkleining van het aantal kinderen dat hun ouders verliezen door echtscheidingen, ouders zelfredzamer maakt en sociaal economisch gezien tot lagere kosten zal leiden. Kortom er is heel wat te winnen. Ik hoop dat ik bij jullie aan het juiste adres ben en dat jullie dit willen oppakken.

Op deze email kopieer ik in Marjan Hoffman, mede liberaal en programma directeur van www.krabblz.nl welke ik recent heb opgezet, mevrouw Justine van Lawick, uitsluitend omdat ik haar benadering in deze email noem en Barbara Visser als referentie.

Met vriendelijke groet,

Ivor Brinkman

Vice Voorzitter VVD Zaanstad

Voorzitter en initiatiefnemer www.krabblz.nl, 'het platform van wachtende ouders voor hun verloren kinderen'

Managing Director van Vantage, 'het meest innovatieve platform voor geschilbeslechting in wording'